

Statens vegvesen region vest
Plan og forvaltning Voss Hardanger

Askedalen 4
6863 Leikanger

2011/48431-8
362-1224

Deres ref.: 2011/148431-007
Vår ref.: 317552-001\1431279\v1\inan
E-post: hilde.okland.lone@kluge.no
Ansvarlig advokat: Hilde Økland Lone

Bergen, 19. september 2014

GNR. 196 BNR. 51 I KVINNHERAD KOMMUNE - KLAGE PÅ VEDTAK AV 1. SEPTEMBER 2014

1 INNLEDNING

Kluge Advokatfirma AS representerer Liv Helvik Skjærven, som er eier av gnr. 196 bnr. 51 i Kvinnherad kommune. I 2008 og 2010 søkte Skjærven om tillatelse til å oppføre naust og/eller brygge på gnr. 196 bnr. 51 i Kvinnherad kommune. Den 5. oktober 2011 innvilget Kvinnherad kommune dispensasjon fra plankravet i kommunedelplanen og ga tillatelse til oppføring av naust og kai på eiendommen.

Av saksfremlegget til kommunen fremgår det at saken ble sendt til uttalelse til regionale organ, og at saken ville bli sendt til klagevurdering dersom de mottok vesentlige merknader til saken. Tre år etter at Statens vegvesen mottok kommunens vedtak, har Statens vegvesen fattet et vedtak i saken, der søknaden avslås under henvisning til vegloven §§ 29 og 30 om byggegrense og vegloven §§ 40 og 43 om avkjørsel.

På vegne av Skjærven påklages Statens vegvesen sitt vedtak av 1. september 2014. Klagefristen er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket kom frem til vedkommende part, jf. forvaltningsloven § 29. Skjærven mottok underretning om vedtaket den 2. september 2014. Klagen er dermed rettidig fremsatt.

2 SAMORDNINGSPLIKT

Etter byggesaksforskriften § 6-2 bokstav d er vegmyndighetene omfattet av bygningsmyndighetenes samordningsplikt etter plan- og bygningsloven § 21-5. I saker der tiltaket er betinget av tillatelse fra Statens vegvesen kan kommunen vente med å avgjøre saken til det foreligger avgjørelse fra Statens vegvesen, eller gi

Kluge Advokatfirma Stavanger
Låberget 24, Hinna Park
Postboks 277
4066 STAVANGER

Tel: 51 82 29 00
Fax: 51 82 29 01
E-post: stavanger@kluge.no

Kluge Advokatfirma Oslo
Støperigata 1
Postboks 1548, Vika
0117 OSLO

Tel: 23 11 00 00
Fax: 23 11 00 01
E-post: oslo@kluge.no

Kluge Advokatfirma Bergen
Starvhusgaten 2 B
Postboks 394 Sentrum
5805 BERGEN

Tel: 55 21 98 00
Fax: 55 21 98 01
E-post: bergen@kluge.no

Organisasjonsnummer
913 296 117 MVA

Bank
9685.27.21690 (driftskonto)
9685.27.21755 (klientmidler)
9685.27.54068 (eiendomsmegling)
SWIFT: HANDNOKK

rammetillatelse på vilkår av at det må være innhentet særskilt tillatelse fra Statens vegvesen før det kan gis igangsettelsestillatelse. Etter bestemmelsens tredje ledd har Statens vegvesen plikt til å avgjøre saken innen fire uker fra de mottok den. Tidsfristen på fire uker gjelder uavhengig av om det er kommunen eller tiltakshaver som oversender saken til vegmyndighetene, jf. ot.prp.nr. 45 (2007-2008) side 98-99.

Den 26. september 2011 sendte Statens vegvesen et brev til Kvinnherad kommune, der det ble påpekt at de forutsatte at kommunen ikke ville innvilge dispensasjon og gi tillatelse til oppføring av naust og brygge før Statens vegvesen hadde tatt stilling til avkjørselssøknaden. Kort tid etterpå innvilget Kvinnherad kommune tiltakshaver søknad. Av kommunens vedtak av 5. oktober 2011 fremgår det at det er gitt dispensasjon fra plankravet og vannareal for allmenn flerbruk, samt at det kan gis tillatelse til oppføring av naust og kai på eiendommen som omsøkt. Det er ikke satt krav om at det skal innhentes tillatelse fra Statens vegvesen.

Av saksfremlegget til kommunen fremgår det at saken ble sendt til regionale organer, og at saken ville bli håndtert som en klagesak dersom det ble fremsatt vesentlige merknader til kommunens vedtak. Vi er ikke kjent med at Statens vegvesen eller andre regionale myndigheter fremsatte merknader til kommunens vedtak av 5. oktober 2011. Først nå, tre år etter at kommunen innvilget byggesøknaden, har Statens vegvesen grepet fatt i saken og fattet et vedtak, der det fremgår at søknad om bygging av naust og brygge er avslått under henvisning til vegloven §§ 29 og 30 om byggegrense og vegloven §§ 10 og 43 om avkjørsel.

I Statens vegvesen sitt vedtak av 1. september 2014, er ikke forholdet til kommunes vedtak av 5. oktober 2011 nærmere kommentert eller problematisert. Det er heller ikke gitt en nærmere forklaring på hvorfor Statens vegvesen har brukt flere år på å behandle saken. Av statens vegvesen sitt vedtak av 1. september 2014, fremgår kun følgende «Her har det oppstått missforståing med omsyn til søknaden. Vi seier oss lei for dette.» Vi kan ut i fra dette, ikke se at den lange saksbehandlingstiden og bruddet på samordningsplikten er saklig begrunnet.

Statens vegvesen har ikke foretatt en nærmere vurdering av om de har hjemmel til å avslå søknaden etter at byggesøknaden var innvilget av kommunen. Det er heller ikke foretatt en nærmere vurdering av betydningen av at Statens vegvesen lot saken ligge i tre år, før de fattet et vedtak i saken som gjør at kommunens byggetillatelse blir virkningsløs for tiltakshaver. For tiltakshaver fremstår Statens vegvesen sitt vedtak av 1. september 2014 i realiteten som omgjøring av kommunens vedtak av 5. oktober 2011, uten at dette er kommentert eller problematisert i forhold til forvaltningsloven § 35.

Vi kan ikke se at Statens vegvesen har hjemmel for å avslå søknaden tre år etter at byggesøknaden ble innvilget av Kvinnherad kommune. Hvis Statens vegvesen hadde innsigelser mot at byggetillatelse var gitt av kommunen uten at det var satt vilkår om at det skulle innhentes særskilt tillatelse fra Statens vegvesen, skulle de ha påklaget kommunens vedtak av 5. oktober 2011, slik kommunen la opp til. Statens vegvesen påklaget ikke kommunens vedtak og kom først tilbake til saken tre år etter at kommunen hadde fattet sitt vedtak.

Statens vegvesen skulle under enhver omstendighet ha tatt tak i saken og behandlet tiltakshaver søknad til Statens vegvesen av 14. februar 2012 på et tidligere tidspunkt. Til tross for gjentatte henvendelser og purringer ble ikke denne søknaden behandlet før den 1. september 2014, altså 2,5 år etter at søknaden var mottatt. Statens vegvesen sin behandling av saken ligger klart utenfor de rammer som følger av fristen i plan- og bygningsloven § 21-5, forvaltningsloven § 11 a og alminnelige prinsipper om forsvarlig saksbehandling.

Det grunnleggende kravet om at offentlige forbud og påbud skal fremstå som rimelige og forholdsmessige, har også en side mot tidsperspektivet ved at det kan virke mindre rimelig å gripe inn etter at det har gått lang tid. I denne saken har Statens vegvesen fattet et vedtak som har samme virkning som en omgjøring av

kommunens vedtak, tre år etter at kommunen fattet sitt vedtak og 2,5 år etter at tiltakshaver sendte en særskilt søknad til Statens vegvesen. Statens vegvesen har verken gitt en forklaring på hvorfor det har tatt så lang tid å behandle saken, eller foretatt en nærmere vurdering av om de har hjemmel for å avslå byggetillatelsen tre år etter at den ble innvilget av kommunen.

Det foreligger vesentlige feil ved saksbehandlingen, og sentrale aspekt ved saken er verken vurdert eller omtalt. Statens vegvesen sitt vedtak må alene av den grunn oppheves og hjemvises til ny behandling. Slik vi ser det, vil det også fremstå som sterkt urimelig å avslå tiltakshaver søknad tre år etter at kommunen innvilget byggetillatelse. Det gjelder særlig sett i lys av Statens vegvesen sitt avslag til dels er begrunnet i forhold som allerede er vurdert av kommunen og som ligger utenfor de hensyn Statens vegvesen kan ta.

3 BYGGEGRENSE

Av Statens vegvesen sitt vedtak av 1. september 2014 fremgår det at Statens vegvesen vedtar å avslå søknaden «om naust og brygge» med «heimel i veglova §§ 29 og 30» I begrunnelsen for å avslå søknaden er det vist til at fv. 63 er gitt «Holdningsklasse 3» (blå) i «Rammeplanen», og at byggegrensen er satt til 30 meter for denne holdningsklassen. Som grunnlag for ikke å innvilge dispensasjon fra byggegrensen, er det vist til at oppføring av naust med en avstand på 6,5 meter fra fylkesvegen kan skape problemer for vedlikehold av vegen, samt foranledige støy og støvproblematikk. Det er videre vist til at naustet ikke er i samsvar med arealformålet fritidsbolig og at en vil få en mer helhetlig løsning gjennom en reguleringsplan for området.

Av vegloven § 29 fremgår det at byggegrenser skal fastsettes med hjemmel i vegloven, «dersom ikkje anna følger av arealdel av kommuneplan eller reguleringsplan etter plan- og bygningsloven». Dette innebærer at byggegrensene som følger av vegloven, eller som er fastsatt med hjemmel i vegloven, kun gjelder hvis det ikke er fastsatt byggegrense i kommuneplanens arealdel eller i reguleringsplan. I dette tilfellet bygger arealplanen på en klar forutsetning om at byggegrensene i vegloven og rammeplanen er fraveket gjennom planen. Hvis ikke hadde det vært meningsløst å avsette området øst for vegen til fritidsbebyggelse. Vi viser til at nærmest hele området F-15 ligger mindre enn 30 meter fra vegens midtlinje.

Statens vegvesen sitt vedtak fremstår i realiteten som et midlertidig byggeforbud i området som er avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanens arealdel. Dette inntrykket forsterkes ved at vegvesenet i sin begrunnelse har lagt vekt på at naust ikke er i samsvar med formålet fritidsbolig i kommunedelplanen, og at en vil få en mer helhetlig løsning ved at det utarbeides en reguleringsplan. Forholdet til avstanden fra vegen har vært vurdert ved vedtakelsen av kommuneplanen, og forholdet til arealformålet og plankravet ble vurdert av kommunen, som rette myndighet, da kommunen dispenserte fra plankravet i sitt vedtak av 5. oktober 2011.

Vi kan for øvrig ikke se at oppføring av naustet vil kunne skape vanskeligheter for vedlikehold av vegen. Tomten er i dag svært vanskelig tilgjengelig på grunn av utfyllingens form. En oppgradering av tomten med naust og brygge vil gjøre tomten lettere tilgjengelig, også i forbindelse med vedlikehold av vegen. Vi kan dessuten ikke se at det er grunn til å avslå søknaden under henvisning til støy og støvproblematikk fra vegen. Dette er forhold som blir ivaretatt av kommunen gjennom den ordinære byggesaksbehandlingen. Kravet til støysikring må også ses i sammenheng med at det ikke er søkt om bygning til boligformål.

Slik vi ser det, må det tillegges avgjørende vekt at kommunedelplanen bygger på en forutsetning om at byggegrensen i rammeplanen er fraveket. Men vi er også av den oppfatning at byggetillatelse må innvilges hvis byggegrensen i Statens vegvesen sin Rammeplan blir lagt til grunn. Det er ikke angitt noen minimums

byggegrense som det ikke bør dispenseres fra i tilknytning til holdningsgrense 3, og fordelene ved å innvilge dispensasjon er klart større enn ulempene.

4 AVKJØRSEL

Av Statens vegvesen sitt vedtak av 1. september 2014 fremgår det videre at regionvegkontoret har vedtatt å avslå «søknad om avkjørsle» med «heimel i veglova §§ 40 og 43». I begrunnelsen for å avslå søknaden er det vist til at det fremgår av Rammeplanen at tallet på direkte avkjørsler må avgrenses i holdningsklasse 3, og at avkjørselen ikke vil oppfylle kravene til teknisk utforming. Det er videre vist til at en vil få en bedre og mer helhetlig løsning ved at det stilles krav om at det må utarbeides reguleringsplan.

Forholdet til plankravet burde ha vært tatt opp på et tidligere tidspunkt under kommunens behandling av byggesøknaden med dispensasjon fra plankravet. Det er lite tilfredsstillende for tiltakshaver at søknaden nå avslås under henvisning til plankravet i kommunedelplanen, som kommunen dispenserte fra for tre år siden. Statens vegvesen synes heller ikke å forholde seg til at det er søkt om avkjørsel fra et naust og ikke til en bolig. Vi viser til at søknaden er avslått under henvisning til at det fremgår av rammeplanen at «nye bustadavkjørsler bør avgrensast». Det er også vist til at naustet ikke er i samsvar med arealformålet.

Statens vegvesen må selvsagt forholde seg til det søknaden gjelder, og det forhold at tomten er avsatt til fritidsformål ligger utenfor de hensyn Statens vegvesen kan ta ved sin behandling av søknaden. En eventuell endring av bruksformålet til fritidsbolig krever tillatelse fra bygningsmyndighetene og Statens vegvesen. Statens vegvesen kan ikke avslå søknaden nå under henvisning til at de ikke vil samtykke til en eventuell fremtidig søknad om omdisponering av bruksformålet til fritidsbolig. Statens vegvesen har med dette lagt vekt på utenforliggende hensyn som det er grunn til å tro har virket inn på vedtaket.

Vi kan heller ikke se at det er krav til at det skal være satt av snu- og parkeringsplass på egen grunn for en avkjørsel til naust. I vedtaket er det vist til rammeplanen, og av denne fremgår det at den tekniske utformingen av avkjørsel skal være i samsvar med håndbok 017 og 263, der blant annet siktkravene er nærmere beskrevet. Vi kan imidlertid ikke se at det er satt krav om snuhammer for avkjørsel til naust. I forskrift om alminnelige regler om bygging og vedlikehold av avkjørsler fra offentlig veg II pkt. 6 er det kun krav om snuplass dersom avkjørselen skal fungere som adkomst til garasje, forretning eller driftsbygning eller regelmessig nyttes til bilkjøring. Brygge og naust kommer ikke inn under noen av disse alternativene.

Det er for øvrig heller ikke foretatt en nærmere vurdering av om det kan være grunnlag for å fravike siktkravene på grunnlag av beskrivelsen i Skjærven sitt brev av 11. august 2014. I vurderingen av om siktkravene er oppfylt er det lagt til grunn generell fartsgrense på strekningen (80 km/t). Realiteten er at høyeste forsvarlig fart i dette området utgjør 40-50 km/t, og at det er urealistisk å oppnå frisikt på 115m i nærheten av tomtene som er lagt ut til fritidsbebyggelse i kommunedelplanen. Hvilke krav som skal stilles til frisikt i dette tilfellet må vurderes ut i fra de konkrete omstendighetene i saken, og ut i fra at avkjørselen skal brukes til naust og brygge, ikke til bolig.

5 SØKNADEN VAR SUBSIDIÆR BEGRENSET TIL Å GJELDE OPPFØRING AV BRYGGE

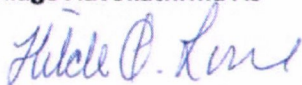
Tiltakshaver søkte første gang om tillatelse til å oppføre naust og brygge på tomten i 2008. I tiltakshavers søknad av 17. november 2010 fremkom det at de var villige til å begrense søknaden til kun å gjelde oppføring av en brygge. I Statens vegvesen sitt vedtak av 1. september, er ikke tiltakshavers subsidiære søknad om å

oppføre brygge nevnt eller nærmere behandlet. Det kan skyldes at kommunens vedtak gjelder både brygge og naust, men for tiltakshaver er det av stor betydning at også den subsidiære søknaden blir behandlet, og at det etableres en dialog om hvordan de kan komme seg videre med, i hvert fall, deler av prosjektet.

Vi kan ikke se at oppføring av en brygge utløser krav om samtykke fra vegmyndighetene etter vegloven §§ 40 til 43, jf. plan- og bygningsloven § 27-4 første ledd, som gjelder oppretting av eiendom til bebyggelse eller oppføring av bygning. Det må også foretas en konkret vurdering av om bryggen faller inn under «byggverk, her òg laus kiosk, opplag eller anna større innretning» i vegloven § 30. Som det er redegjort nærmere for i tiltakshavers brev til Statens vegvesen av 11. august 2014, vil bryggen ligge mer enn 15 meter fra fylkesvegen. Vi har vanskelig for å se at denne vil komme i konflikt med vedlikehold av veggen eller lignende.

På vegne av Liv Helvik Skjærven anføres det at vedtaket er ugyldig. Ta gjerne kontakt med undertegnede på e-post adresse hilde.lone@kluge.no eller på tlf. 55 21 98 29 dersom noe er uklart.

Med vennlig hilsen
Kluge Advokatfirma AS

Hilde Økland Lone
Advokat

Kopi: Liv Helvik Skjærven, Beitevegen 6d, 5019 Bergen
Kvinnherad Kommune, Rosendalsvegen 10, 5470 Rosendal
Halsnøy Trelast, Nordevågsvegen 6, 5454 Sæbøvik